

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

2 март 2017 година *

„Преюдициално запитване — Свободно движение на работници — Член 45 ДФЕС — Регламент (ЕС) № 492/2011 — Член 7 — Равно третиране — Пограничен работник, подлежащ на облагане с данък върху дохода в държавата членка по местопребиваване — Обезщетение, изплащано от държавата членка по месторабота в случай на неплатежоспособност на работодателя — Правила за изчисляване на обезщетението при неплатежоспособност — Фиктивно отчитане на данъка върху дохода в държавата членка по месторабота — Обезщетение при неплатежоспособност, което е по-ниско по-размер от досегашното нетно възнаграждение — Двустранна спогодба за избягване на двойното данъчно облагане“

По дело C-496/15

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Landessozialgericht Rheinland-Pfalz, Mainz (Областен социален съд на Райнланд-Пфалц, Майнц, Германия) с акт от 23 юли 2015 г., постъпил в Съда на 22 септември 2015 г., в рамките на производство по дело

Alphonse Eschenbrenner

срещу

Bundesagentur für Arbeit

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: М. Pešič, председател на състава, А. Prechal, А. Rosas (докладчик), С. Toader и Е. Jarašiūnas, съдии,

генерален адвокат: М. Wathelet,

секретар: L. Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 7 юли 2016 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Bundesagentur für Arbeit, от В. Klug, в качеството на представител,

— за германското правителство, от Т. Henze и А. Lippstreu, в качеството на представители,

* Език на производството: немски.

— за Европейската комисия, от Kellerbauer, M. Wasmeier и D. Martin, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 7 септември 2016 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 45 ДФЕС и на член 7 от Регламент (ЕС) № 492/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 година относно свободното движение на работници в Съюза (ОВ L 141, 2011 г., стр. 1).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Alphonse Eschenbrenner, френски гражданин, пребиваващ във Франция и работещ в Германия, и Bundesagentur für Arbeit (Федерална агенция по заетостта, Германия, наричана по-нататък „Агенцията“) по повод на фиктивното отчитане на германския данък върху дохода за целите на определянето на размера на отпуснатото на въпросния работник обезщетение при неплатежоспособност.

Правна уредба

Международното право

- 3 Член 13 от подписаната в Париж на 21 юли 1959 г. Спогодба между Френската република и Федерална република Германия за избягване на двойното данъчно облагане и за установяване на правила за административна и правна взаимопомощ в областта на данъчното облагане на доходите и имуществото, както и в областта на корпоративните и поземлените данъци, изменена (наричана по-нататък „френско-германската данъчна спогодба“), гласи:

„(1) Ако не е предвидено друго в следващите параграфи, доходите от трудово правоотношение се облагат само в договарящата държава, където самото лице упражнява дейността, източник на тези доходи. За доходи от трудово правоотношение се считат заплатите, надниците, допълнителните или други възнаграждения, както и всички подобни плащания или придобивки, предоставяни от лица, различни от посочените в член 14.

[...]

- (5) а) Независимо от разпоредбата на [параграф (1)], доходите от трудово правоотношение на лица, които работят в пограничната зона на една договаряща държава, а постоянното им жилище се намира в пограничната зона на другата договаряща държава, където те се завръщат всеки ден, се облагат само в тази друга държава;

[...]“.

- 4 Член 14 от тази спогодба предвижда:

„(1) Заплатите, надниците и други подобни възнаграждения, както и пенсиите за старост, които една от договарящите държави, нейна провинция или публичноправно юридическо лице на тази държава или провинция изплаща на местни физически лица на другата държава за изпълняваната понастоящем или в миналото служба в администрацията или въоръжените сили, подлежат на облагане само в първата държава. [...]

(2) Разпоредбите на параграф 1, изречение 1 се прилагат и по отношение на:

1. Сумите, изплащани съгласно законоустановени социалноосигурителни схеми;
[...].

Правото на Съюза

Регламент № 492/2011

- 5 Глава I от Регламент № 492/2011 е озаглавена „Заетост, равно третиране и семейства на работниците“. Член 7, който се намира в озаглавения „Заетост и равно третиране“ раздел 2 от тази глава, предвижда:

„1. Работник, който е гражданин на държава членка, не може поради своето гражданство да бъде третиран на територията на друга държава членка различно от работниците — нейни граждани[,] по отношение на условията за наемане и условията на труд, и по-специално[...] по отношение на трудовото възнаграждение, уволнението и ако остане безработен — на възстановяването или новото наемане на работа.

2. Той има право на същите социални и данъчни предимства, както работниците местни граждани.

[...].

Директива 2008/94/ЕО

- 6 Член 1, параграф 1, намиращ се в озаглавената „Обхват и определения“ глава I от Директива 2008/94/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 година относно закрилата на работниците и служителите в случай на неплатежоспособност на техния работодател (ОВ L 283, 2008 г., стр. 36), гласи:

„Настоящата директива се прилага спрямо вземанията на работници и служители, произтичащи от трудови договори или от трудови правоотношения и съществуващи по отношение на работодатели, които са в състояние на неплатежоспособност по смисъла на член 2, параграф 1“.

- 7 Член 2, параграф 2, първа алинея от посочената директива гласи:

„астоящата директива не накърнява националното законодателство по отношение на понятията „работник и служител“, „работодател“, „възнаграждение“, „придобито право“ и „евентуално право“.

- 8 Член 3 от тази директива, намиращ се в глава II от нея, озаглавена „Разпоредби относно гарантиращите институции“, гласи:

„Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да осигурят, че гарантиращият орган гарантира, при спазване на член 4, изплащането на дължимите [на работник или служител] вземания, произтичащи от трудови договори или трудови правоотношения, включително [...], когато се предвижда от националното законодателство, [на] обезщетения при прекратяване на трудовото правоотношение.

Вземанията, които се погасяват от гарантиращия орган, представляват плащания по дължими вземания, отнасящи се към период преди и/или когато е приложимо, след определена от държавите членки дата“.

9 Намиращият се в същата глава член 4 от Директива 2008/94 гласи:

„1. Държавите членки имат възможността да ограничат отговорността на гарантиращия орган, посочена в член 3.

2. В случай, че държавите членки упражнят предоставената им съгласно параграф 1 възможност, те определят продължителността на периода, за който гарантиращият орган изплаща дължимите вземания. Въпреки това този период не може да бъде по-кратък от периода, покриващ възнаграждението за последните три месеца на трудовото правоотношение преди и/или след датата, посочена в член 3, втора алинея.

[...]

3. Държавите членки могат да въведат тавани за плащанията, извършвани от гарантиращия орган. Тези тавани не трябва да падат под нивото, което е социално съвместимо със социалната цел на настоящата директива.

[...]“.

Германското право

10 Съгласно член 3, параграф 2, буква b) от Einkommensteuergesetz (Закон за данъка върху дохода) обезщетенията при неплатежоспособност не се облагат.

11 Член 165 („Права“), който се намира в озаглавената „Насърчаване на заетостта“ книга III от Sozialgesetzbuch (Социален кодекс, наричана по-нататък „SGB III“), гласи в параграф 1, първо изречение следното:

„Работниците и служителите имат право на обезщетение при неплатежоспособност, когато са наети на работа на територията на страната и след изпадане на работодателя им в неплатежоспособност имат неплатени вземания за трудови възнаграждения за предходните три месеца на трудовото си правоотношение“.

12 Съгласно член 167 от SGB III, озаглавен „Размер“:

„(1) Обезщетението при неплатежоспособност се изплаща в размер на нетното възнаграждение, което е равно на brutното възнаграждение в границите за изчисляване на вноските по член 341, параграф 4 от SGB III, намалено със законоустановените удържки.

(2) Ако работникът или служителят

[...]

2. нито подлежи на облагане на територията на страната с данък върху дохода, нито дължи данък върху обезщетението при неплатежоспособност съгласно приложимите за него разпоредби,

от възнаграждението му следва да се приспадат данъците, които щяха да бъдат удържани от това възнаграждение, ако работникът или служителят подлежеше на облагане на територията на страната с данък върху дохода“.

- 13 Изречение първо на озаглавения „Суброгация“ член 169 от SGB III гласи:

„[Агенцията] се суброгира в правата на поискалите обезщетение при неплатежоспособност лица, що се отнася до вземанията им за трудови възнаграждения, на които се основава правото им на обезщетение при неплатежоспособност“.

Фактите по спора в главното производство и преюдициалните въпроси

- 14 Г-н Eschenbrenner, френски гражданин, живее в град Ралинг (Франция), близо до германската граница. От 1996 г. жалбоподателят работи като шофьор в предприятието Philipp's Reisen в Пирмасенс (Германия). Съгласно удостоверение, издадено от началника на компетентната френска данъчна служба (chef des Centre des Impôts), поради тази си заетост г-н Eschenbrenner има качеството на пограничен работник по смисъла на член 13, параграф 5, буква а) от френско-германската данъчна спогодба и затова получаваната от него в Германия заплата се облага съгласно разпоредбите на тази спогодба във Франция.
- 15 На 29 юни 2012 г. срещу предприятието Philipp's Reisen е образувано производство по несъстоятелност. Това предприятие изплаща напълно заплатите и надниците до март 2012 г., но към датата на откриване на производството по несъстоятелност г-н Eschenbrenner има вземане спрямо работодателя си в размер на 5571.88 EUR, представляващо дължимото за месеците април—юни 2012 г. възнаграждение.
- 16 Заради неплатените заплати г-н Eschenbrenner прави искане на 13 юли 2012 г. за изплащане на обезщетение при неплатежоспособност. Агенцията изчислява размера на това обезщетение, като от brutното възнаграждение на г-н Eschenbrenner приспада сумата от 3550.24 EUR, предоставена от временния синдик като авансово плащане за периода между 1 април и 28 юни 2012 г., социалноосигурителните вноски и получения през м. април аванс за направени разходи. Освен това на основание член 167, параграф 2 от SGB III този орган приспада от посоченото възнаграждение германския подоходен данък, равняващ се за процесните три месеца съответно на 185 EUR, на 175 EUR и на 173 EUR. Затова с решение от 18 юли 2012 г. на г-н Eschenbrenner е отпуснато обезщетение в общ размер от 356.77 EUR.
- 17 В жалбата, която подава по административен ред, г-н Eschenbrenner поддържа по същество, че отчитането — при изчисляването на обезщетението за неплатежоспособност — на данъка с приложимата в Германия данъчна ставка е дискриминационно и следователно противоречащо на правото на Съюза, тъй като той не е данъчнозадължено лице в Германия. С решение от 18 септември 2012 г. Агенцията отхвърля тази жалба.
- 18 Г-н Eschenbrenner обжалва решението на Агенцията, като твърди, че методът за изчисляване на размера на обезщетението при неплатежоспособност е несъвместим с правото на Съюза, тъй като не позволява на пограничните работници като г-н Eschenbrenner да получат обезщетение при неплатежоспособност, равно на досегашното им нетно възнаграждение. За разлика от работещите и пребиваващите в Германия лица пограничните работници получавали това обезщетение в по-нисък размер от досегашното им нетно възнаграждение, в частност поради различните данъчни ставки в Германия и във Франция. След като жалбата му е отхвърлена от Sozialgericht Speyer (Социален съд, Шпайер, Германия), г-н Eschenbrenner сезира Landessozialgericht Rheinland-Pfalz, Mainz (Областен социален съд на Райнланд-Пфалц, Майнц, Германия).

- 19 Този съд смята, че може да се произнесе в полза г-н Eschenbrenner само ако изискването за равно третиране с германските работници, така както е предвидено в правото на Съюза, изключва възможността при изчисляването на обезщетението в случай на неплатежоспособност фиктивно да се отчете германският данък върху дохода, в съответствие с член 167, параграф 2 от SGB III. Като приема, че обезщетението при неплатежоспособност е социално плащане по смисъла на член 7 от Регламент № 492/2011, запитващата юрисдикция отбелязва, че съгласно последната разпоредба пограничните работници не могат на основание на гражданството им да бъдат третирани различно от местните работници и имат право на същите социални и данъчни предимства като тях.
- 20 Тя посочва, че в това отношение Съдът вече е постановил, че съставлява непряка дискриминация фиктивното приспадане на германския данък върху дохода при изчисляването, от една страна, на размера на допълнителната временна помощ за бившите служители — граждански лица, от съюзническите сили в Германия (решение от 16 септември 2004 г., Merida, C-400/02, EU:C:2004:537) и от друга страна, на размера на увеличенията на възнаграждението, изплащани на работниците, които работят на непълно работно време в периода преди пенсиониране (решение от 28 юни 2012 г., Erny, C-172/11, EU:C:2012:399).
- 21 Без съмнение, за разлика от случаите по последните две цитирани дела, в този по главното производство член 167, параграф 2 от SGB III на практика не водел до двойно данъчно облагане, тъй като обезщетението при неплатежоспособност се облага по силата на член 14, параграф 2, точка 1 от френско-германската данъчна спогодба в държавата, която изплаща това обезщетение, същото не подлежи на облагане в Германия съгласно член 3, параграф 2, буква б) от Закона за данъка върху дохода и поради това за целите на изчисляването на обезщетението при неплатежоспособност е отчетен, фиктивно, единствено данъкът, който е щял да бъде дължим в Германия.
- 22 Запитващата юрисдикция обаче счита, че обезщетението при неплатежоспособност по принцип трябва да бъде в размер, равен на досегашното нетно възнаграждение на работника. Макар че в резултат от прилагането на метода за изчисляване, предвиден в член 167, параграф 2 от SGB III, пограничните работници биват поставени в еднакво положение с това на пребиваващите и работещите в Германия лица, що се отнася до размера на получаваното обезщетение при неплатежоспособност, този метод не позволявал на пограничните работници да получат обезщетение, равно на досегашното им нетно възнаграждение.
- 23 Запитващата юрисдикция освен това се пита дали подобен резултат е съвместим с Директива 2008/94. Пзовавайки се по-конкретно на решения от 4 март 2004 г., Barsotti и др. (C-19/01, C-50/01 и C-84/01, EU:C:2004:119) и от 17 ноември 2011 г., Van Ardenne (C-435/10, EU:C:2011:751), тази юрисдикция смята, че макар да позволява на държавите членки да определят тавани за плащанията от страна на гаранционната институция, посочената директива същевременно предвижда пълна компенсация за неплатените трудови възнаграждения, чийто размер не надхвърля тези тавани. В конкретния случай обаче прилагането на въпросните законови разпоредби не води според запитващата юрисдикция до пълна компенсация за неплатените трудови възнаграждения.
- 24 Тази юрисдикция уточнява и че противно на това, което е изложил в решението си първоинстанционният съд, не се установява безспорно, че г-н Eschenbrenner разполага съгласно германското право с възможността да предяви срещу работодателя си вземане за разликата между размера на обезщетението при неплатежоспособност, изчислено в съответствие с член 167, параграф 2 от SGB III, и този на досегашната му брутна заплата.

25 При това положение Landessozialgericht Rheinland-Pfalz, Mainz (Областен социален съд на Райнланд-Пфалц, Майнц, Германия) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Когато работник, работил по-рано в Германия, който пребивава в друга държава членка, не е данъчнозадължено лице в Германия за доходите си и обезщетението му при неплатежоспособност на работодателя съгласно приложимите за него разпоредби не е облагаемо с данък, съвместимо ли е с разпоредбите на първичното и/или вторичното право на Европейския съюз (по-специално с член 45 ДФЕС и с член 7 от Регламент № 492/2011) в случай на неплатежоспособност на неговия работодател трудовото му възнаграждение — въз основа на което се определя полагащото му се обезщетение при неплатежоспособност на работодателя — да бъде фиктивно обложено с данъците, които, ако работникът беше данъчнозадължен в Германия за доходите си, щяха да бъдат удържани от това възнаграждение, при положение че той вече не може да иска от работодателя си плащане на остатъка от brutното си трудово възнаграждение?
- 2) При отрицателен отговор на първия въпрос, спазени ли са разпоредбите на първичното и/или вторичното право на Европейския съюз, при положение че в посочената хипотеза работникът запазва правото да иска от работодателя си плащане на остатъка от brutното трудово възнаграждение?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 26 С първия си въпрос запитващата юрисдикция пита по същество дали при обстоятелства като тези по главното производство член 45 ДФЕС и член 7 от Регламент № 492/2011 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат размерът на обезщетението при неплатежоспособност, отпускано от държава членка на пограничен работник, който в тази държава не дължи данък върху дохода, включително за това обезщетение, да се определи, като от възнаграждението, основа за изчисляването на въпросното обезщетение, се приспадне приложимият в посочената държава данък върху дохода, вследствие на което този пограничен работник не получава, за разлика от лицата, пребиваващи и работещи в същата тази държава, обезщетение, равно на досегашното му нетно възнаграждение. Освен това тази юрисдикция се пита какво значение за този анализ има обстоятелството, че въпросният пограничен работник не може да предяви спрямо работодателя си вземане за частта от досегашната си brutна заплата, която не е получил поради това приспадане.
- 27 Като начало следва да се обясни данъчният режим на обезщетението при неплатежоспособност, получавано от погранични работници като г-н Eschenbrenner.
- 28 Според запитващата юрисдикция е безспорно, че съгласно член 14, параграф 2, точка 1 от френско-германската данъчна спогодба правото да облага извършваните от компетентните органи на Федерална република Германия социални плащания, като обезщетението при неплатежоспособност, принадлежи на тази държава. Освен това от акта за преюдициално запитване е видно, че всъщност в случая г-н Eschenbrenner не е обложен във Франция за това обезщетение.
- 29 От друга страна, германското данъчно законодателство освобождава — по силата на член 3, параграф 2, буква б) от Закона за данъка върху дохода — същото това обезщетение от облагане с данък върху дохода.

- 30 В този смисъл в случая по главното производство обезщетението при неплатежоспособност, формално погледнато, не подлежи нито на двойно данъчно облагане, нито на облагане с германския данък върху дохода. Налице е обаче фиктивно отчитане на данъка, който е щял да бъде удържан от заплатата на г-н Eschenbrenner, ако в периода преди изпадането на работодателя в неплатежоспособност г-н Eschenbrenner дължеше в Германия данък върху дохода.
- 31 В това отношение обстоятелствата по спора в главното производство се различават от тези по делата, по които са постановени посочените от запитващата юрисдикция решения от 16 септември 2004 г., Merida (C-400/02, EU:C:2004:537) и от 28 юни 2012 г., Erny (C-172/11, EU:C:2012:399) и в които става въпрос за обезщетения, действително обложени с данък върху дохода в две държави членки. Всъщност за разлика от случая в главното производство правомощието да обложи обезщетенията, предмет на делата, по които са постановени цитираните решения, принадлежи съгласно френско-германската данъчна спогодба само на едната държава членка, а въпросните обезщетения са били фиктивно обложени в другата държава членка (вж. решение от 16 септември 2004 г., Merida, C-400/02, EU:C:2004:537, т. 11 и 24 и от 28 юни 2012 г., Erny, C-172/11, EU:C:2012:399, т. 34).
- 32 Във връзка с принципа на равно третиране член 45, параграф 2 ДФЕС предвижда, че свободното движение на работници налага премахването на всякаква дискриминация, основаваща се на гражданство, между работниците от държавите членки, що се отнася до заетостта, възнаграждението и другите условия на труд. Тази разпоредба е конкретизирана в член 7, параграф 2 от Регламент № 492/2011, в който се уточнява, че работник, който е гражданин на държава членка, се ползва на територията на друга държава членка от същите социални и данъчни предимства, както работниците местни граждани.
- 33 Веднага следва да се отбележи, че заложеният в член 167, параграф 2 от SGB III метод за изчисляване не предвижда различно третиране според гражданството на съответните работници, като разлика между отделните категории работници се прави в частност според това дали работникът е, или не е данъчнозадължено лице в Германия.
- 34 Г-н Eschenbrenner обаче твърди пред запитващата юрисдикция по същество, че член 167, параграф 2 от SGB III, макар да не създава пряка дискриминация, основана на гражданството, все пак има неблагоприятен за него ефект, ако положението му се сравни с това на работещите и пребиваващите в Германия лица, които получават същото обезщетение.
- 35 В това отношение следва да се припомни, че принципът на равно третиране, закрепен както в член 45 ДФЕС, така и в член 7 от Регламент № 492/2011, забранява не само преките дискриминационни практики, основани на гражданството, но и всички непреки форми на дискриминация, които чрез прилагане на други критерии за разграничаване фактически водят до същия резултат (вж. в този смисъл решение от 14 декември 2016 г., Bragança Linares Verruga и др., C-238/15, EU:C:2016:949, т. 41 и цитираната съдебна практика).
- 36 Освен ако не е обективно оправдана и пропорционална на преследваната цел, разпоредба от националното право, дори да се прилага без оглед на гражданството, трябва да се счита за непряко дискриминационна, когато поради самото си естество може да засегне в по-голяма степен работниците мигранти, отколкото работниците местни граждани, и следователно може да постави по-специално първата категория в по-неблагоприятно положение (вж. в този смисъл решение от 5 декември 2013 г., Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken, C-514/12, EU:C:2013:799, т. 26 и цитираната съдебна практика).

- 37 Следователно, за да се прецени дали методът за изчисляване на обезщетението при неплатежоспособност, предвиден в член 167, параграф 2 от SGB III, води до различно третиране в нарушение на член 45 ДФЕС и член 7 от Регламент № 492/2011, трябва да се установи дали, при равни други условия, пограничните работници като г-н Eschenbrenner са поставени в по-неблагоприятно положение от работещите и пребиваващите в Германия лица.
- 38 Според запитващата юрисдикция работещите и пребиваващите в Германия лица получават по силата на член 167, параграф 1 от SGB III обезщетение при неплатежоспособност в размер, който по правило съответства на досегашното им нетно възнаграждение.
- 39 Що се отнася обаче до пограничните работници като г-н Eschenbrenner, които не се облагат с данък върху дохода в Германия, приложимият метод за изчисляване на размера на обезщетението при неплатежоспособност е предвиден в член 167, параграф 2 от SGB III, съгласно който за тази цел следва от досегашното възнаграждение на съответния работник да се приспадат данъците, които щяха да бъдат удържани от това възнаграждение, ако работникът подлежеше на облагане в Германия с данък върху дохода.
- 40 Съгласно френско-германската данъчна спогодба обаче за получаваното възнаграждение по време на активната му заетост г-н Eschenbrenner дължи данък върху дохода във Франция, като към момента на настъпване на фактите по главното производство приложимата в тази държава членка данъчна ставка е била по-ниска от тази в Германия. Следователно в случая с този пограничен работник посоченият в предходната точка метод за изчисляване неизбежно води до обезщетение при неплатежоспособност, което не съответства на досегашното нетно възнаграждение на същия работник.
- 41 Що се отнася до съвместимостта на един такъв резултат с член 45 ДФЕС и член 7 от Регламент № 492/2011, следва да се припомни, че както бе констатирано в точка 28 от настоящото решение, правомощието в случая да обложи обезщетението при неплатежоспособност, принадлежи съгласно френско-германската данъчна спогодба на Федерална република Германия. Обстоятелството, че тази държава освобождава от данък въпросното обезщетение, като същевременно предвижда за целите на изчисляването на неговия размер удържка, равняваща се на данъка върху дохода при действащата в същата тази държава данъчна ставка, с нищо не променя извода, че разглежданата в главното производство национална правна уредба по същество е приета в рамките на данъчната компетентност на тази държава.
- 42 Всъщност, както посочва германското правителство по време на съдебното заседание, това данъчно освобождаване и фиктивната удържка са предвидени именно за да се избегне, предвид броя на заявленията за получаване на въпросното обезщетение в случай на неплатежоспособност на предприятие, двуетапно данъчно производство, предполагащо, първо, отчитане на brutния размер на възнагражденията за целите на изчисляването на това обезщетение и след това, облагане на обезщетението при неплатежоспособност с данък върху дохода.
- 43 Освен това макар методът за изчисляване на размера на обезщетението при неплатежоспособност, получавано от погранични работници като г-н Eschenbrenner, да е определен в член 167, параграф 2 от SGB III, тоест в социалноправна разпоредба, въпросната разпоредба препраща към данъка върху дохода и предвижда отчитането му при изчисляването на размера на посоченото обезщетение.
- 44 Следователно последиците на това национално законодателство за свободното движение на работници трябва да се преценяват с оглед на практиката на Съда относно данъчните мерки.

- 45 Държавите членки действително трябва да упражняват компетентността си в областта на прякото данъчно облагане при спазване на правото на Съюза, и по-специално на основните свободи, гарантирани от Договора за функционирането на ЕС (вж. решение от 23 февруари 2016 г., Комисия/Унгария, C-179/14, EU:C:2016:108, т. 171 и цитираната съдебна практика), но от практиката на Съда все пак следва, че съгласно правото на Съюза са допустими неблагоприятни последици за свободното движение на работници, дължащи се на различните данъчни ставки в държавите членки (вж. в този смисъл решение от 12 май 1998 г., Gilly, C-336/96, EU:C:1998:221, т. 47 и 53).
- 46 В този смисъл, предвид различията в законодателствата на държавите членки в тази област, решението на работника да се позове на правото си на свободно движение съгласно в частност член 45 ДФЕС, може според случая да се окаже повече или по-малко изгодно или неизгодно за него във финансово отношение (по аналогия вж., що се отнася съответно до принципа за недопускане на дискриминация, решения от 15 юли 2004 г., Lindfors, C-365/02, EU:C:2004:449, т. 34 и от 12 юли 2005 г., Schempp, C-403/03, EU:C:2005:446, т. 45, до свободата на установяване, решения от 6 декември 2007 г., Columbus Container Services, C-298/05, EU:C:2007:754, т. 51 и от 28 февруари 2008 г., Deutsche Shell, C-293/06, EU:C:2008:129, т. 43, и до свободното движение на капитали, решение от 7 ноември 2013 г., K, C-322/11, EU:C:2013:716, т. 80).
- 47 В случая, макар полученото от г-н Eschenbrenner обезщетение при неплатежоспособност да е по-ниско по размер от нетното му възнаграждение преди изпадането на работодателя му в неплатежоспособност, тази неблагоприятна последица се дължи единствено на обстоятелството, че данъчната ставка, приложима в държава членка, която отпуска обезщетението при неплатежоспособност и е оправомощена да обложи това обезщетение, е била към датата, на която е определен размерът му, по-висока от прилаганата от държавата членка, в която този работник е пребивавал по време на активната си заетост.
- 48 Освен това отражението на различните данъчни правила, като например разглежданите в главното производство, върху размера на обезщетението при неплатежоспособност, получавано от погранични работници като г-н Eschenbrenner, не е винаги едно и също, доколкото зависи от особеностите на конкретния случай. Всъщност този размер може да бъде по-висок или по-нисък от досегашното нетно възнаграждение на въпросния работник в зависимост от действащата в съответните държави членки данъчна ставка.
- 49 Следователно, доколкото неблагоприятната последица в случая по главното производство се дължи единствено на различните данъчни ставки в съответните държави членки, член 45 ДФЕС и член 7 от Регламент № 492/2011 допускат законодателство като разглежданото в главното производство.
- 50 Този извод не се опровергава от съображенията, изложени от запитващата юрисдикция във връзка с Директива 2008/94.
- 51 Съгласно член 1, параграф 1 от Директива 2008/94 тя се прилага за произтичащите от трудови договори или от трудови правоотношения вземания на работници или служители спрямо работодатели, които са в състояние на неплатежоспособност.
- 52 Съгласно постоянната практика на Съда социалната цел на тази директива се състои в това да гарантира на всички работници и служители минимална закрила на равнище Европейски съюз в случай на неплатежоспособност на работодателя чрез изплащането на дължимите вземания, които произтичат от трудови договори или от трудови правоотношения и се отнасят до възнаграждението за определен период (вж. решение от 17 ноември 2011 г., Van Ardenne, C-435/10, EU:C:2011:751, т. 27 и цитираната съдебна практика, както и в този смисъл решение от 24 ноември 2016 г., Webb-Sämman, C-454/15, EU:C:2016:891, т. 32 и 35).

- 53 Следователно държавите членки са длъжни да осигурят, до определения от тях таван за гарантиране на неплатените вземания, плащането на съответните неплатени вземания (вж. в този смисъл решение от 4 март 2004 г., Barsotti и др., C-19/01, C-50/01 и C-84/01, EU:C:2004:119, т. 36).
- 54 Същевременно, макар гарантиращите институции да трябва да погасят въпросните неплатени вземания за трудови възнаграждения, в частност съгласно член 3 от Директива 2008/94, именно националното право следва да уточни, в съответствие с член 2, параграф 2 от посочената директива, термина „възнаграждение“ и да определи неговото съдържание (вж. решение от 16 юли 2009 г., Visciano, C-69/08, EU:C:2009:468, т. 28 и цитираната съдебна практика).
- 55 Поради това държавите членки следва да уточнят в националното си право данъчния режим на неизплатените трудови възнаграждения в хипотезите, в които същите се погасяват от гарантиращи институции в изпълнение на Директива 2008/94. Така уточненият режим обаче не бива да застрашава постигането на припомнената в точка 52 от настоящото решение социална цел на посочената директива, и по-общо прилагането на правото на Съюза.
- 56 От горното следва, че Директива 2008/94 не изисква държавите членки да гарантират при неплатежоспособност на работодателя компенсация за работника в размер на досегашното му брутно възнаграждение, включително съответстващата на данъка част от това възнаграждение.
- 57 При тези обстоятелства следва да се приеме, че Директива 2008/94 не изисква и работникът да притежава спрямо своя работодател вземане за съответстващата на данъка част от досегашната брутна заплата, която не се покрива от отпуснатото обезщетение при неплатежоспособност.
- 58 Освен това въпросното обстоятелство няма значение за отговора на поставения от запитващата юрисдикция въпрос за съвместимостта на съответното национално законодателство с член 45 ДФЕС и член 7 от Регламент № 492/2011. Всъщност последните разпоредби не изискват пограничните работници като г-н Eschenbrenner да получават обезщетение при неплатежоспособност, равняващо се на досегашната им брутна заплата, както следва от констатацията в точка 49 от настоящото решение, и поради това не обуславят правото на този работник да предяви при обстоятелства като тези по главното производство вземане спрямо работодателя си за частта от досегашната брутна заплата, която не се покрива от отпуснатото обезщетение при неплатежоспособност.
- 59 С оглед на гореизложените съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 45 ДФЕС и член 7 от Регламент № 492/2011 трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат при обстоятелства като тези по главното производство размерът на обезщетението при неплатежоспособност, отпускано от държава членка на пограничен работник, който в тази държава не дължи данък върху дохода, включително за това обезщетение, да се определи, като от възнаграждението, основа за изчисляването на въпросното обезщетение, се приспадне приложимият в посочената държава данък върху дохода, вследствие на което този пограничен работник не получава, за разлика от лицата, пребиваващи и работещи в същата тази държава, обезщетение, равно на досегашното му нетно възнаграждение. В това отношение е без значение обстоятелството, че този работник няма спрямо работодателя си вземане за частта от досегашната си брутна заплата, която не е получил поради това приспадане.

По втория въпрос

- 60 Предвид отговора на първия въпрос не е необходимо да се отговаря на втория въпрос.

По съдебните разноси

- 61 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

Член 45 ДФЕС и член 7 от Регламент (ЕС) № 492/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 година относно свободното движение на работници в Съюза трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат при обстоятелства като тези по главното производство размерът на обезщетението при неплатежоспособност, отпускано от държава членка на пограничен работник, който в тази държава не дължи данък върху дохода, включително за това обезщетение, да се определи, като от възнаграждението, основа за изчисляването на въпросното обезщетение, се приспадне приложимият в посочената държава данък върху дохода, вследствие на което този пограничен работник не получава, за разлика от лицата, пребиваващи и работещи в същата тази държава, обезщетение, равно на досегашното му нетно възнаграждение. В това отношение е без значение обстоятелството, че този работник няма спрямо работодателя си вземане за частта от досегашната си брутна заплата, която не е получил поради това приспадане.

Подписи